

Monumentnummer*: 529727

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 12 juli 2010
Kadaster deel/nr 82938/104

Woonplaats* Arnhem
Gemeente* Arnhem
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Arnhem
Locatieomschrijving Deelen/Vrijland-Noord

Kadastrale gemeente* Arnhem
Sectie* A
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1294

Omschrijving**

Inleiding

Gebouw 11 ligt vrijstaand in de noordwestelijke oksel van de T-kruising van de zuidelijke oost-west gerichte laan en de oostelijke noordwaartse weg op Vrijland-Noord. De daknok strekt zich uit van west naar oost en loopt parallel met de oost-west gerichte weg. Gebouw 11 is een in 1941 als 'Sonderbau' tot stand gekomen militair gebouw met technische functie (accuwerkplaats) en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een rechthoekig-geometrische structuur geplaatste gebouwen, en hierin op microniveau van enige in directe aansluiting op die ruimtelijke structuur in lineair verband geplaatste panden.

Omschrijving

Eenlaags, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk uitgevoerd bakstenen MILITAIR GEBOUW MET TECHNISCHE FUNCTIE (accuwerkplaats) op een overwegend rechthoekige plattegrond en gedekt door een met gegolfde grauwe sneldekkpannen belegd en aan beide kopse zijden op een puntgevel eindigend zadeldak met in beide dakschilden twee kleine schoorstenen. Rechts aan de zuidelijke langsegevel een onder verlengd dakschild gebrachte aanbouw en links hiervan over de volle gevelbreedte een onder hetzelfde verlengde dakvlak gebrachte veranda. De veranda wordt gedragen door een zestal sierlijk gesneden, haaks op de muur staande en op klossen rustende

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

houten korbelen. De zuidelijke langsgewel / hoofdgevel telt links één en rechts vier vensteropeningen onder rollaag en met een betonnen kalf, waarin boven achtruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende vierruits draairamen, beneden het kalf voorzien van plaatstalen luiken met groen en wit geschilderd lijstmotief. (Luiken ontbreken bij tweede venster van rechts.) Hiertussen een toegangsopening onder rollaag met verdeeld bovenlicht en voorzien van in vieren verdeelde tuindeur. In de noordelijke langsgewel een vijftal vergelijkbare vensters (luiken ontbreken bij het linker venster) en links en rechts hiervan een vergelijkbare toegangsopening. Rechts van de aanbouw een bakstenen trap naar kelderniveau met bakstenen borstwering en deur naar kelder met door roeden in vieren verdeelde bovenhelft. De kopse westgevel bevat vier vensteropeningen onder rollaag en met achtruits valraam, waarvan de rechter met betonnen kalf en de overige hoger in gevel en kleiner; de linker is onderin dichtgezet. In kopse oostgevel drie vensteropeningen onder rollaag, waarvan middelste gewijzigd en voorzien van provisorische aanbouw. Voorts een toegangsopening onder rollaag met plaatstalen deur en op zolderverdiepingniveau een half rond venster met verticaal in drieën verdeeld raam. Mastgoten. Het interieur is deels gemoderniseerd. Betonnen zolderverdiepingvloer; met Eterniet beschoten kap op basis van spanten en sporen.

Waardering

MILITAIR GEBOUW MET TECHNISCHE FUNCTIE (accuwerkplaats), van algemeen belang als zeldzaam en goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op locale vormen geïnspireerde traditionalistische en van zeldzame decoratieve elementen voorziene bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette en sterk bij de vooraf bestaande ruimtelijke inrichting aansluitende geometrische nederzettingsstructuur en de hierbinnen tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument